

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: P. G., narozená X, státní příslušnost X (dále jen X), nyní bytem K. V.,
zastoupená: Mgr. Petr Václavek, advokát, se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 23.7.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2020 č.j. OAM-590/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017- II,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 23.7.2020 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2020 č.j. OAM-

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

590/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017-II, jímž bylo rozhodnuto o její žádosti o mezinárodní ochranu tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**) neuděluje.

2. V žalobě vyjádřila žalobkyně nesouhlas se závěry žalovaného ohledně neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože v jejím případě byly splněny podmínky pro jeho udělení, když v řízení před žalovaným výslovně uvedla, že dotyční vyděrači jsou islámští radikálové, kteří neváhají s užitím násilí proti celé rodině či poškodit jejich majetek, není-li zaplacen požadovaná finanční částka. Skutečnost, že žalobkyně nebyla terčem vydírání, přecež tímto jednáním neutrpěla újmu, která dosahuje intenzity pronásledování, nebyla rozhodná. V této souvislosti připomněla § 2 odst. 4 zákona o azylu, který bylo nutné vykládat ve spojení s čl. 9 odst. 2 směrnice Rady ze dne 13.12.2011, č. 2011/95/EU (dále jen **kvalifikační směrnice**), když za pronásledování se považuje i použití psychického násilí; pohrůžka násilím nemusí směřovat jen proti vydíranému, ale taktéž proti ostatním členům rodiny. Skutečnost, že se žalobkyně nikdy nedostala do styku s vyděrači, nepovažovala za rozhodnou, neboť k pronásledování formou psychického násilí dochází i prostřednictvím třetí osoby. Dále odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**), z níž dovodila, že za azylově relevantní skutečnost může být považováno i jednání soukromých osob, pokud není stát schopen mu dostatečně zabránit. V intencích uvedené judikatury tak nebylo možné obecné tvrzení žalovaného, že „X státní orgány vůči tzv. *wahhabitům* či *salafistům* na území X postupuje zcela nekompromisně, proto lze tedy oprávněně očekávat, že každému občanu X bude ze strany těchto bezpečnostních složek poskytnuta příslušná ochrana“ považovat za účinnou ochranu před pronásledováním. V tomto kontextu operace bez ohledu na to, zda jsou podniknuty bezpečnostními složkami nebo armádou, představují především zavedení obecně účinného právního systému, nikoliv však konkrétní přiměřené kroky učiněné za účelem zabránění pronásledování nebo působení vážné újmy ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice. Podle názoru žalobkyně operace X bezpečnostních složek jsou legitimní reakcí státu na násilné a jiné činnosti ohrožující bezpečnost státu, avšak nelze z nich dovodit ochranu specificky zaměřenou nad rámec obecně účinného právního systému. Dále žalobkyně nesouhlasila se závěrem žalovaného, že se každý občan X může obrátit na příslušné státní orgány, neboť jakákoli snaha obrátit se na ně byla zcela bezvýsledná. Ačkoliv se v daném případě sama neobrátila na policii, nýbrž její otec, nelze jí tuto skutečnost přičítat k tíži, jelikož nedomohl-li se právní ochrany její otec, nepředpokládala, že v jejím případě tomu bude jinak. Ve vztahu k alternativě vnitřního útěku ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu, žalobkyně uvedla, že judikatura pro posuzování alternativy vnitřního útěku stanovila čtyři podmínky (rozsudek NSS ze dne 28.7.2009 č.j. 5 Azs 40/2009 - 74). Tyto podmínky pro vnitřní ochranu dle jejího názoru žalovaný posoudil nedostatečně, neboť dle ní splněny nebyly. V důsledku toho žalovaný nesprávně rozhodl o neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Pro podporu svých tvrzení žalobkyně dále doplnila její postřehy vyvracející tvrzení žalovaného o splnění těchto podmínek. Dále nesouhlasila se závěry žalovaného ohledně neudělení doplňkové ochrany. Předně se neztotožnila se závěrem, podle kterého ponižující trest musí dosahovat mimořádného stupně závažnosti. Na tomto místě zdůraznila, že žalovaný vycházel ze závěrů rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25.3.1993, Costello-Roberts proti Spojenému království, stížnost č. 13134/87, která skutkovými okolnostmi nedopadá na azylová řízení. Na místo toho odkázala na rozsudek velkého senátu Evropského soudu

pro lidská práva ze dne 28.7.1999, Selmouni proti Francii, stížnost č. 25803/94, který stanovil pro měřítko určení, zda jednání dosahuje intenzity „mučení, nelidského či ponižujícího zacházení“. Taktéž nesouhlasila se závěry žalovaného ohledně nezbytnosti, bezprostřednosti, skutečnosti a reálnosti hrozby nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení. K pojmu „skutečné nebezpečí“ odkázala na rozsudek NSS ze dne 26.3.2008, č.j. 2 Azs 71/2006-82, který definoval tzv. test „reálného nebezpečí“, který neměl žalovaný respektovat a jednat v souladu s ním. Dále žalobkyně sdělila, že terčem vyhrůzek nejsou jen sami podnikatelé, ale i jejich rodiny, z toho vyplývá, že jsou předmětem systematického zájmu ze strany vyděračů. Šance, že budou po návratu do vlasti opětovně předmětem vydírání, je tak vysoká a naplňuje kritéria „ponižujícího zacházení“. Na závěr žalobkyně poukázala na skutečnost, kdy se žalovaný při posuzování její žádosti vůbec nezabýval „vážnou újmou“ ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a to i přes to, že byl povinen posoudit, zda by její vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (dále jen ČR). Zejména měl žalovaný přihlídnout k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dále doplnila, že mezi ostatní mezinárodní závazky ČR, z nichž plynou extraterritoriální účinky, lze zařadit taktéž Úmluvy o právech dítěte (rozsudek NSS ze dne 25.1.2013, č.j. 5 Azs 7/2012-28). Závěrem bylo navrženo, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 25.6.2020 č.j. OAM-590/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017-II** žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu tak, že se jí mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že dne 19.7.2017 podala zákonná zástupkyně (tj. matka) tehdy nezletilé žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR (v době podání žádosti a správního řízení nebyla žalobkyně zletilá). Dne 25.7.2017 poskytla matka údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, kdy mimo jiné uvedla, že dcera, tj. žalobkyně, je kumské národnosti. Z vlasti odcestovali letecky dne 25.2.2017 z X do Prahy; po příletu odjela s rodinou do Bruselu, tam pobývali do 19.7.2017, dokud nebyli převezeni zpět do ČR. V ČR jde o její první žádost o mezinárodní ochranu, předtím už dvakrát žádala v Belgii. Ke zdravotnímu stavu žalobkyně její matka uvedla, že má potíže s ledvinami a k důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že její manžel (tj. otec žalobkyně) měl potíže s vyděrači, kteří po něm chtěli peníze. Manžel vyděračům jednou zaplatil, podruhé ale už chtěli velmi vysokou částku, tu nezaplatili, vyřídili si rychle víza a odjeli.

Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s matkou žalobkyně proveden dne 25.7.2017, kdy v jeho průběhu uvedla, že potíže, kvůli kterým s rodinou opustili svou vlast, začaly někdy v roce 2015. Podrobnosti nezná, její manžel jí o tom neříkal. Dle manžela za ním přišli do práce a chtěli po něm peníze, jinak bude mít potíže, ona se o těchto problémech dozvěděla až 1.12.2015, kdy byl zbit její syn. Dále uvedla, že ohlášení incidentu na policii nemělo žádný výsledek, manžel proto ze strachu o rodinu zaplatil. Po druhé měli vyděrači přijít 10.2.2017, to již manžel nezaplatil a namísto toho s rodinou vycestoval. Matka nesouhlasila, aby s nezletilými dětmi byl proveden samostatný pohovor. V ČR se má nacházet sestra manžela; nejsou v kontaktu.

Žalovaný také připomněl, že rozhodnutím ze dne 15.2.2018 č.j. OAM-590/ZA-ZA11-ZA04-2017 nebyla matce žalobkyně mezinárodní ochrana udělena. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který svým rozsudkem

ze dne 29.10.2019 č.j. 29 Az 8/2018 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Jelikož žalobkyně v průběhu řízení nabyla zletilosti, byl s ní dne 24.1.2020 proveden pohovor k žádosti, při němž mimo jiné uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu kvůli hrozbě jejímu životu, když její bratr byl napaden a otec měl pak s tím spojené problémy. O svůj život se bojí, protože jí řekli, že když má problém bratr, může ho mít celá rodina. Sama však žádné problémy ve vlasti neměla, ani neví, kdo byl původcem hrozeb. Informace o problémech s vyděrači měla od rodičů, sama je však nepociťovala. V ČR navštěvuje školu a má brigádu, chtěla by zde zůstat. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava z jí neznámých osob, které požadovaly po jejím otci peníze.

Při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně z hlediska důvodů pro udělení azylu žalovaný vycházel především z její výpovědi, výpovědi její matky a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v X. Konkrétně vycházel ze Zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2020 - X, ze dne 4.3.2020, z Výroční zprávy Human Rights Watch 2020 - X, ze dne 14.1.2020, ze Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) - Údaje o zemi - X, z roku 2019, z Informace OAMP - X - Systém registrace pobytu, ze dne 12.7.2019, z Informace OAMP - X - Postavení policie v X, ze dne 7.5.2020, z Informace OAMP - X - Vnitřní migrace s důrazem na migraci z X, ze dne 20.3.2020 a z Informace OAMP - X - Bezpečnostní situace a postavení salafistů v X, ze dne 22.11.2019.

V případě žalobkyně žalovaný neshledal žádné důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť tímto směrem žalobkyně ani její matka nic netvrdily. Z jejich výpovědí ani nevyplyvá, že by nějakou formu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod očekávaly v případě návratu do vlasti. V případě azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu rovněž neshledal žalovaný důvody pro jeho udělení, neboť během správního řízení neuvedla žalobkyně či její matka žádnou skutečnost, na jejímž základě by žalovaný mohl dojít k závěru, že se v době pobytu ve vlasti stala z výše uvedených důvodů terčem adresného zájmu státních orgánů své vlasti či jiných skupin, které by byly ve své činnosti těmito státními orgány podporovány. V průběhu správního řízení uvedla, že důvodem jejího odchodu z vlasti bylo rozhodnutí otce, který měl ve vlasti problémy s neznámými lidmi. V plném rozsahu se s těmito důvody žalovaný vypořádal již v původním rozhodnutí, na které odkázal a v němž mimo jiné konstatoval, že matka žalobkyně ani její tehdy nezletilé děti nebyly ve své vlasti vystaveny jednání pořaditelnému pod taxativně uvedené důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Sama žalobkyně uvedla, že se s uvedenými lidmi, kteří vyhrožovali jejímu otci, nikdy nesetkala. Rovněž sdělila, že ve vlasti neměla nikdy žádné potíže. Do vlasti se nechce vrátit, protože se obává, že by otci mohli opět vyhrožovat a jeho problémy by se poté mohly přesunout na ni. Žalovaný k tomuto doplnil, že s potížemi žadatelčina otce se zabýval v samostatně vedeném správním řízení, kde opakovaně dospěl k závěru, že tento nenaplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Jestliže k takovému závěru dospěl v případě žadatelčina otce, tedy osoby, která měla být ve styku s vyděrači a od které tito požadovali zaplacení dané finanční částky, nemohlo být v jejím případě učiněno jinak. Žalovaný dále upozornil, že žalobkyně má možnost vyřešit své problémy s jí neznámými osobami přestěhováním se v rámci své vlasti na jakékoliv jiné místo, neboť jí v tom nebrání žádná objektivní překážka. Poté žalovaný uvedl celou řadu argumentů o

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

tom, jak je přemístění v rámci X běžné a téměř bez problémové, a to i pro X. K tvrzení matky žalobkyně, že osoby, které otce žalobkyně vydíraly, byli wahhabité, se žalovaný vypořádal již v průběhu prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany; řádně je posoudil a konstatoval, že tyto nepředstavují okolnosti, na základě kterých by jí mohla být udělena některá z forem mezinárodní ochrany. Jelikož od prvního rozhodnutí žalovaného ve věci nenastaly žádné nové skutečnosti, setrval na svém názoru, že ze strany islámských radikálů žalobkyni nehrozí žádné nebezpečí, které by bylo možno podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Naopak, s odkazem na Informaci OAMP - Bezpečnostní situace a postavení salafistů v X dovodil, že každému občanovi X bude ze strany bezpečnostních složek poskytnuta příslušná ochrana.

Ve vztahu k azylu dle § 14 zákona o azylu neshledal žalovaný pro jeho udělení důvod. V této souvislosti se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl i k věku a zdravotnímu stavu žalobkyně. Ačkoliv matka žalobkyně uvedla, že ta trpí zdravotními potížemi s ledvinami, nelze tyto považovat za nijak výjimečné či akutní, aby bylo na místě udělit azyl dle § 14 zákona o azylu. Dále z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany, neboť žalobkyni nehrozí v případě návratu do X trest smrti. Rovněž v průběhu správního řízení nebyly uvedeny skutečnosti, které by mohly nasvědčovat možnosti vzniku skutečného nebezpečí vážné újmy při návratu do vlasti. V případě posouzení skutečnosti, zda by žalobkyně po návratu na území X byla ohrožena na životě či jí hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, nedošel žalovaný k závěru, že by tomu tak mělo být. Žalobkyně ani její matka v průběhu správního řízení dle žalovaného neuvedly skutečnosti, které by mohly nasvědčovat v případě dotyčné možnosti vzniku skutečného nebezpečí vážné újmy při návratu do vlasti. Jak již rovněž bylo uvedeno výše, žalobkyně má možnost se v případě potřeby obrátit o pomoc na příslušné státní orgány své vlasti, vlastní iniciativou může dosáhnout i nápravy v případě, že nebude s případným prvotním zásahem policie spokojena (viz Informace OAMP - Postavení policie v X). S odkazem na výše uvedené žalovaný konstatoval, že v případě neochoty návratu do posledního místa pobytu jí objektivně nic nebrání v přestěhování se v rámci její vlasti na jakékoliv jiné místo. Dále žalovaný vyloučil na základě podkladového materiálu, že by v zemi původu probíhal mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt. Případné vycestování po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobkyní a její matkou nepředstavovaly ani rozpor s mezinárodními závazky ČR, když v tomto směru v průběhu správního řízení neuvedly žádné relevantní skutečnosti. Žalovaný proto rozhodl o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu tak, že jí mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 17.8.2020** mimo jiné uvedl, že po zhodnocení důvodů sdělených žalobkyní z hlediska naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany neshledal žádný z nich důvodným. Především došel žalovaný k názoru, že matka žalobkyně ani její tehdy nezletilé děti (v současné době již plnoletá žalobkyně) nebyly ve své vlasti vystaveny jednání ve smyslu taxativně uvedených důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu a nebylo tudíž možné tvrdit, že by v případě návratu měli mít z těchto důvodů odůvodněný strach z pronásledování. Na svých závěrech neshledal důvod cokoliv měnit. Potížemi otce se žalovaný zabýval v samostatně vedeném správním řízení, kde rovněž opakovaně neshledal důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o

azyly. Jestliže k takovému závěru žalovaný dospěl i v případě otce žalobkyně, tedy osoby, která měla být ve styku s vyděrači a od které tito požadovali zaplacení finanční částky, nebylo možné učinit v případě jeho dcery opačný názor. Poté žalovaný zopakoval, že žalobkyně měla možnost své případné problémy vyřešit přestěhováním v rámci své vlasti na jakékoliv místo, jelikož jí v tom nebránila žádná objektivní skutečnost. Rovněž odpadl důvod odjezdu, neboť její otec před odjezdem z vlasti ukončil své podnikání, čímž přestal být podnikatelem, na které podle vyjádření členů rodiny bylo vydírání zaměřeno. S odkazem na Informaci OAMP – Bezpečnostní situace a postavení salafistů v X žalovaný dovodil, že každému občanovi X bude ze strany bezpečnostních složek poskytnuta příslušná ochrana nebo lze dosáhnout nápravy vlastní iniciativou. Žalovaný konstatoval, že v případě žalobkyně neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Nezjistil ani žádné okolnosti, které by prokazovaly či reálně naznačovaly, že by jí v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobkyní podaná žádost o udělení mezinárodní ochrany byla posuzována striktně individuálně, na základě uvedených skutečností a na pozadí informací z nezávislých a objektivních zdrojů. Při posuzování skutečnosti, zda by byla po návratu na území X ohrožena na životě či jí hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, žalovaný konstatoval, že k takovému závěru nedošel. Zpravidla žadatelé o mezinárodní ochranu musí předložit nějaké zvláštní rizikové faktory, které se jich týkají, a které odkazují přímo k závěru, že v případě jejich návratu do vlasti nastane reálné, skutečné a bezprostřední nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Podle žalovaného v průběhu správního řízení žalobkyně žádné takové okolnosti neuvedla. Ohledně existence probíhajícího ozbrojeného konfliktu se žalovaný odkázal na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí. Žalovaný vyjádřil, že má za to, že po návratu do vlasti nemůže žalobkyně utrpět vážnou újmu z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, což je doloženo příslušnými informacemi o zemi původu (Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 25.5.2020), tak i veřejně dostupnými informacemi publikovanými ve veřejných sdělovacích prostředcích. Žalovaný se dále v intencích rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové zabýval individuální situací žalobkyně a odkázal se v této věci na rozsudek NSS ze dne 25.4.2019 č.j. 5 Azs 207/2017-36. Žalobkyně prokazatelně doposud neutrpěla vážnou újmu a nebyla vystavena přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice, proto v jejím případě nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany. Případné vycestování, po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobkyní, nepředstavovalo rozpor s mezinárodními závazky. Pro doplnění dále odkázal na zprávu Mezinárodní organizace pro migraci, Údaje o zemi – X, z roku 2019. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

5. **Ze správního spisu vedeného žalovaným v této věci i ohledně matky žalobkyně (X.X. a nezletilého bratra žalobkyně (X.X.X.)), který byl pro toto řízení vypůjčen ze soudního spisu vedeného u zdejšího soudu pod sp.zn. 60Az 31/2020, vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 25.6.2020 i ve vyjádření žalovaného ze dne 17.8.2020 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo**

napadené rozhodnutí ze dne 25.6.2020 žalobkyni předáno do vlastních rukou dne 16.7.2020.

6. V podání ze dne 20.8.2020 sdělil zástupce žalobkyně, že trvá na nařízení jednání.
7. Ústního jednání konaného dne 1.10.2020 se zúčastnili zástupci obou účastníků řízení, přičemž ze strany žalobkyně bylo i nadále trváno na závěrech učiněných v žalobě, rovněž žalovaný setrval na napadeném rozhodnutí i vyjádření k žalobě.
8. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Podle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
9. Podle § 12 zákona o azylu *„Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
10. Dle § 14 zákona o azylu *„Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*
11. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečně nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“*
12. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu *„Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*
13. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2020, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná.
14. Řízení o mezinárodní ochraně se vyznačuje tím, že (1) je v něm často nutno rozhodovat za situace důkazní nouze, (2) jde o prospektivní rozhodování (tj. posuzuje se riziko

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

pronásledování či vážné újmy v budoucnu) a (3) nesprávné rozhodnutí má pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifickým řízení o mezinárodní ochraně odpovídá i důkazní standard a rozložení důkazního břemene (např. rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS). Břemeno tvrzení stíhá v řízení o mezinárodní ochraně žadatele. Klíčovou roli má pohovor s žadatelem o mezinárodní ochranu, v jehož rámci jsou povinnosti rozloženy mezi žadatele i žalovaného. Žalovaný musí umožnit žadateli předložit v úplnosti důvody žádosti, a to mj. vhodně kladenými a neutrálními otázkami. Žadatel je naopak povinen předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu, odpovídat na otázky a jinak spolupracovat se žalovaným v průběhu pohovoru. Následně musí žalovaný nejprve posoudit, které skutečnosti a tvrzení jsou pro konkrétní žádost o mezinárodní ochranu relevantní. Poté, co určí relevantní skutečnosti a tvrzení, postupuje na základě získaných informací (z pohovoru i z jiných důkazů) žalovaný dvojím způsobem. Pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech žádosti o mezinárodní ochranu, žalovaný se nemusí dále hodnocením jednotlivých tvrzení a skutečností zabývat. Jinak ovšem žalovaný musí posoudit jednotlivá tvrzení a skutečnosti. Prokazovat jednotlivé skutečnosti je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k žádosti maximální možné množství důkazů (včetně aktuálních a relevantních informací o zemi původu), a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, které je podporují. Rozhoduje-li žalovaný za důkazní nouze, je stěžejním důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle výpovědi žadatele.

15. Důkazní standardem je při posuzování jednotlivých tvrzení i celé žádosti o azyl požadavek přiměřené pravděpodobnosti nežádoucího důsledku návratu do země původu, tj. bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane, nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. Důkazní standardem je při posuzování jednotlivých tvrzení i celé žádosti o doplňkovou ochranu požadavek skutečného nebezpečí, tj. že ve významném procentu případů obdobných situací žadatele dojde k nežádoucímu následku, takže žadatel má dobré důvody se domnívat, že takový následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. Těmto požadavkům dle názoru soudu napadené rozhodnutí žalovaného dostalo.
16. Žalobkyně zejména rozporovala závěry učiněné žalovaným při posouzení otázky, zda po právu zhodnotil hrozbu přiměřené pravděpodobnosti pronásledování. Tato otázka, jak konstatuje soud, je však pro posouzení věci nadbytečná, neboť jak žalobkyně, tak žalovaný, totiž zcela pominuli, že podmínkou pro přiznání azylu (deklaraci postavení uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků) je nejen existence důvodného strachu z pronásledování, ale též pronásledování z důvodu uznaného právní úpravou, tj. § 12 písm. b) zákona o azylu, čl. 1 A Úmluvy o právním postavení uprchlíků ve znění čl. I odst. 2 Newyorského protokolu (č. 208/1993 Sb.) a čl. 10 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU.
17. V tom ohledu z žalobní argumentace, ale též z celého azylového příběhu, neplyne, který důvod by to měl být. Jeho podstatou je totiž vydírání otce žalobkyně, protože je úspěšný a

movitý podnikatel, a následná hrozba žalobkyni, tj. příslušníku jeho rodiny, jako prostředek k dosažení účelu vydírání. Uvedené nicméně nelze podřadit pod důvod rasy, pohlaví, náboženství, národnosti nebo zastávání určitých politických názorů. Nejedná se ani o důvod příslušnosti k určité sociální skupině (společenské vrstvě), neboť i podle popisu žalobkyně byla motivace vyděračů zistná, nikoliv třídní. Otec žalobkyně tedy nebyl pronásledován pro svou příslušnost k sociální skupině (společenské vrstvě) podnikatelů (srov. usnesení NSS ze dne 22.7.2014 č.j. 9 Azs 117/2014-93, ze dne 20.2.2019 č.j. 6 Azs 370/2018-38, ze dne 26.9.2019 č.j. 1 Azs 109/2019-64). To neznamena, že by podnikatelé nemohli být součástí společenské vrstvy, bez dalšího ji ovšem netvoří (srov. také obecnější rozbor s příklady v díle HATHAWAY, James C. a Michelle FOSTER. *The law of refugee status*. 2. vydání. Cambridge: Cambridge University Press, 2014, str. 453–454). Obdobný závěr je třeba přijmout i ve vztahu žalobkyně, podle jejíhož azylového příběhu jí hrozí nebezpečí právě pro příslušnost k otci.

18. Není-li dán právem uznaný důvod pronásledování, a již z toho důvodu žalovaný nemohl žádosti vyhovět, není důvod podrobně rozebírat jednotlivé otázky odůvodnění strachu z pronásledování a možnosti vnitrostátní ochrany. Protože žalobkyně nevznesla jiné námitky proti závěru o nedůvodnosti její žádosti o azyl, soud se možnostmi udělení azylu z jiných důvodů (humanitární, sloučení rodiny) nezabýval.
19. Důvodnost svých tvrzení ohledně doplňkové ochrany spatřovala žalobkyně zejména ve vztahu k hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tj. mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a náznakem také rozpor s mezinárodními závazky ČR v případě vycestování podle § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona.
20. Soud neshledal důvodnými ani námitky vůči závěru žalovaného, že ponižující zacházení musí překročit minimální práh závažnosti. To je závěr plynoucí ze systematického výkladu čl. 3 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod (*noscitur a sociis*) a je ustálen i v rozhodovací činnosti [srov. nálezn sp. zn. I. ÚS 860/15 ze dne 27.10.2015 (N 191/79 SbNU 161) a tam uvedenou judikaturu]. Lze jistě polemizovat s vyjádřením žalovaného, že ponižující zacházení vyžaduje mimořádný stupeň závažnosti, pro posouzení věci to nic zvláštního nepřináší, protože oba pojmy („minimální práh“ vs. „mimořádný stupeň“) jsou obsahově nejasné a je třeba je naplnit konkrétními úvahami (proto žalovaný správně uvedl, že záleží na konkrétních okolnostech případu).
21. Pro účely rozhodnutí také není třeba pochybovat o tom, že vydírání a násilí může představovat nelidské či ponižující zacházení v tom smyslu, že se jednotlivec stává pouhým objektem a prostředkem dosažení cíle vyděračů (otupuje nebo pokořuje jednotlivce, neprokazuje dostatečnou úctu k jeho lidské důstojnosti nebo tuto důstojnost snižuje či vyvolává pocity strachu, úzkosti nebo méněcennosti, jež jsou schopny zlomit jeho morální a fyzický odpor). Uvedené se dále uplatní tím spíše, jde-li o tlak či násilí nikoliv přímo vůči vydíranému, ale vůči žalobkyni jako členu rodiny vydíraného (nadto dítěti, tedy osobě obecně považované za slabší).
22. S otázkou, zda je v zemi původu možné hledat ochranu před vážnou újmou se žalovaný vypořádal po právu, neboť dospěl k důkazně podloženému závěru, že žalobkyně může před hrozbou vážné újmy (jejíž existenci v X nezpochybnil) způsobené vydíráním ze

strany soukromých osob využít ochrany X, jehož je státním občanem (§ 2 odst. 5 zákona o azylu).

23. Je tedy na místě považovat tvrzení žalobkyně, že v její věci se žalovaný měl zabývat tím, zda bezpečnostní složky činí kroky nad rámec obecně účinného právního systému, za nepřiléhavé. Žalobkyně tímto totiž výslovně uznala (str. 4 žaloby), že v X existuje účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících vážnou újmu tedy, že existuje ochrana vyžadovaná § 14a odst. 1 zákona o azylu. Touto otázkou se tak soud blíže nezabýval. Výklad rozsudku č.j. 5 Azs 66/2008-70, jež žalobkyně provedla, její závěry a argumentaci nepodporuje, ale jak tvrdí soud, dokonce je vyvrací: pouze tehdy, kdy obecně *„funkční systém právní ochrany není v praxi s to pro určitou specifickou skupinu (či jednotlivce) účinnou ochranu zajistit, nelze takový právní systém považovat za dostatečný, i kdyby pro většinu populace jinak dostatečný byl.“* V souzené věci ovšem nijak nevyšlo najevo, že by X systém ochrany před vážnou újmou – žalobkyní výslovně uznaný za účinný – v praxi nebyl schopen poskytnout specifickým skupinám ochranu. To ani sama netvrdila, tím spíše pak netvrdila, že by členkou takové skupiny vůbec byla.
24. Své zvláštní postavení žalobkyně původně tvrdila výlučně ve vztahu k vnitřnímu přesídlení, nikoliv ve vztahu k účinné ochraně prostřednictvím obecně funkčního systému právní ochrany. To ostatně odpovídá tomu, že o žalobkyni lze uvažovat jako o příslušnici etnické menšiny ve vztahu k ostatním částem X. Stěží je takové tvrzení přesvědčivé ve vztahu k samotnému multietnickému složení obyvatelstva v X – otec žalobkyně byl úspěšným podnikatelem v hlavním městě. Z ničeho neplyne (ani z tvrzení žalobkyně uplatněných v řízení před žalovaným), proč by jí policie v X neměla poskytnout pomoc pro její etnický původ (v tom ohledu je třeba připomenout v řízení nesporný, obecně velmi tvrdý postup policie vůči náboženským radikálům, kteří měli být původci hrozbý vážné újmy).
25. Za relevantní tvrzení v otázce neúčinnosti právního systému ochrany před vážnou újmou tak lze považovat pouze konstatování, že se na policii obrátil její otec, ovšem neúspěšně. To ovšem z podkladů spisu nevyplývá: po oznámení na policii byl otec žalobkyně telefonicky kontaktován neznámou osobu s tím, že se dopustil chyby, když kontaktoval policii a tím ohrožuje nejen sebe, ale i rodinu, pokud nezaplatí. V reakci na to se otec žalobkyně rozhodl opustit vlast, aniž by vyčkal postupu policie a dohlížel na její aktivitu v tomto směru či ji informoval o dalších výhrůžkách (č.l. 24 správního spisu). Žalobkyně tak jeho prostřednictvím nevyužila všech možností domácí ochrany, aniž by bylo zřejmé, že je tato ochrana nedostupná či neefektivní (srov. např. rozsudky NSS ze dne 16.9.2008 č.j. 3 Azs 48/2008-57, ze dne 31.10.2008 č.j. 5 Azs 50/2008-62). O skutečné či předpokládatelné neúspěšnosti policejní ochrany tak zatím nelze hovořit.
26. Ostatně ze zpráv shromážděných žalovaným ve spisovém materiálu plyne, že postup policejních složek vůči islámským radikálům je dosti nekompromisní (předchozí rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ostatně uložil žalovanému zjistit, zda tato nekompromisnost a střety nepředstavují riziko vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu nerozlišujícího násilí v situaci ozbrojeného konfliktu). Informace o bezpečnostní situaci a postavení salafistů v X ze dne 22.11.2019 k tomu obsahuje sdělení, že zatímco v roce 2009 měly povstalecké složky vazby i na úřady a bezpečnostní složky, v současné době došlo k výrazné proměně a síť velkých

povstaleckých skupin přešly k tvorbě malých, konspirativních buněk. Jde tedy o jinou situaci, než ve věci řešené rozsudkem NSS ze dne 26.4.2018 č.j. 9 Azs 440/2017-39 (prozrazení informací v individuální věci ve spojení s obecnou informací o zkorumpovanosti bezpečnostních složek), když z poznatků o zemi původu žalobkyně a z okolností věci nelze usoudit, že využití všech prostředků domácí ochrany není efektivní a není možné je od žalobkyně spravedlivě požadovat.

27. Soud shledal nedůvodnými i námitky směřující proti závěru o možnosti vnitřního přesídlení. Žalovaný dospěl k důkazně podloženému závěru, že žalobkyně mohla bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a s přihlédnutím k situaci v této části státu a k její osobní situaci v této části státu nejsou dány důvodné obavy, že by jí zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy [§ 2 odst. 7 písm. a) zákona o azylu]. Žalovaný tento závěr založil především na tom, že migrace z X je běžný jev a v jiných částech X existují početné X komunity. V X či X mají různorodé zastoupení sociálních vrstev a existují i oficiální střediska X kultury. Pro tuto migraci nejsou žádné právní překážky. Jedinou závažnější překážku shledal v potencionálním a diskriminačním přístupu policejních složek při kontrole dokladů podle rasy a etnického původu. Takový postup nicméně žalovaný správně vyhodnotil jako činnost, vůči které je možné se bránit kontrolními mechanismy uvnitř policie a z hlediska rozsahu migrace zjevně nepředstavuje překážku pro přesídlení. Jiné části země jsou tedy pro žalobkyni dostupné a nehrozí jí vrácení do X.
28. Nedůvodným shledal soud i tvrzení žalobkyně, že napadené rozhodnutí neodpovídá na to, zda je přesídlení účinným prostředkem proti vážné újmě a zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Z rozhodnutí žalovaného totiž dosti jasně plyne, že bezpečnostní situace v X je z pohledu celého X výjimečná a islámský radikalismus je v této oblasti tvrdě potlačován. Proč by žalobkyni mělo v jiných částech X hrozit vydírání právě od náboženských radikálů z oblasti Severního X, neplyne ani z informací o bezpečnostní situaci v X a X zvláště, ani z vyjádření samotné žalobkyně. Matka žalobkyně k tomu před žalovaným řekla, že neví (č.l. 24 správního spisu). V žalobě pak žádný konkrétní důvod žalobkyně neuvedla.
29. Žalovaný se obsahově zabýval i minimálním standardem ochrany lidských práv. V této otázce byla žalobní argumentace opět velmi povrchní a obecná, lze z ní pouze dovodit, že za problematickou považuje žalobkyně rasovou diskriminaci. Ta, jak vyplývá ze shromážděného podkladového materiálu, se projevuje především v rasové profilaci při kontrole dokladů. Lze souhlasit, že takový jev může být nepříjemný, až nevhodný, ovšem vcelku běžný i v jiných multi-národnostních státech. Není důvod (ani žalobkyní v řízení před soudem žádný konkrétní důvod nepředložila), proč by faktická rasová profilace měla porušovat minimální akceptovatelný standard ochrany lidských práv – i základní mezinárodní dokumenty zaručují především rovnost při uplatňování základních práv [srov. čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1990 S), čl. 1 Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace (č. 95/1974 Sb.)], popřípadě rovnost před zákonem [čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (č. 120/1976 Sb.)]. Ani případné vyžadování úplatků ze strany policie, které může být následkem rasové profilace, nelze považovat za nedodržení minimálního standardu ochrany lidských práv.

30. Jako nedůvodné shledal soud i námitky proti užitému důkaznímu standardu. Žalovaný nepominul, že ve věcech doplňkové ochrany postačí skutečné nebezpečí vážné újmy. Stejně tak nebylo pominuto, že původci vážné újmy mohou být i soukromé osoby, pokud je jejich činnost státem podporována či trpěna. Pro podrobnější úvahy o těchto otázkách však nebyl důvod, neboť žalovaný dospěl k zákonnému závěru, že k účinné ochraně před touto újmou postačí obrátit se na bezpečnostní složky v X nebo vnitřní přesídlení. Zejména pak v otázce vnitřního přesídlení je zřejmé, že žalovaný neshledal jediný důvod, ani žalobkyně neuvedla žádný důvod, pro který by reálně hrozilo pokračování vydírání ze strany X náboženských radikálů v jiné části X. Úvahy žalobkyně o tom, že v X obecně podnikatelům a jejich rodinám hrozí závažná újma a žalobkyni bude újma hrozit po návratu do X, tak žalovaný neměl důvod zpochybňovat, neboť jeho rozhodnutí je založeno na tom, že žalobkyně má k dispozici prostředky, jak se vážné újmě vyhnout.
31. Závěrem pak žalobkyně nedůvodně namítla, že žalovaný neposoudil nárok na doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d). Žalovaným bylo uvedeno, že žalobkyně ve správním řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by bylo možné řadit pod porušení mezinárodních závazků ČR. Ta proti tomu nad rámec blokové citace judikatury neuvedla žádnou konkrétní okolnost, kterou měl žalovaný dle jejího mínění zohlednit. Žalovaný se však touto otázkou zabýval a jeho závěr nemohla žalobkyně bez konkrétní argumentace zpochybnit. Jen obecně tak lze uvést, že žalobkyně může vést svůj rodinný život v X a žádná zjevná překážka jí v tom nebrání; celá nejbližší rodina (matka, otec a 2 sourozenci) žije v X společně, nestýká se s příbuznými na území ČR (se sestrou otce) a v X má její rodina i majetek a další příbuzné, kteří o něj pečují (srov. rozsudek NSS ze dne 24.1.20084 č.j. Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS).
32. Nad rámec výše uvedeného soud považuje za vhodné odkázat na soudní řízení o žalobě proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany otci žalobkyně, tj. osobě, která byla v přímém kontaktu s vyděrači a jejich činy tak pociťovala nejintenzivněji, od níž žalobkyně odvozuje své postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Stejně jako žalovaný ani soud neshledal důvody, pro něž by otci žalobkyně měla být mezinárodní ochrana udělena (konkrétně v soudním řízení vedeném pod sp.zn. 60 Az 32/2020). S ohledem na tuto skutečnost soud podotýká, že by se jevilo jako nelogické, kdyby v takovém případě byla udělena mezinárodní ochrana žalobkyni, tj. jeho dceři, která odvozuje důvody své žádosti o mezinárodní ochranu právě od problémů otce.
33. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), neboť žádná z uplatněných žalobních námitek nebyla shledána důvodnou a soud shledal rozhodnutí žalovaného důvodným a v souladu s platnou právní úpravou.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval, proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 1. října 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.